

fas, quæ deducta honesta sustentatione ipsis supersunt. Hinc, etiam liceat emptioni librorum destinare partem superfluum, non tamen hunc in usum converti potest omne superfluum. *Salmant. de just. & jur. c. 2. . 41. Cleric. de pœnit. decis. 10. n. 5. & seq. C. B.*

CASUS. L. Hæres Beneficiati admodum opulenti notabilem summam ex hæreditate hujus Beneficiati acceptam destinat construendæ domui.

R. Non potest huc destinari: sicut enim superflua Beneficiorum applicari debent ad causas pias, sic certum est, quemvis alium teneri ejusmodi bona, sive titulo donationis sive hæreditatis obtenta, in eisdem usus convertere; quia ut hæres repræsentat personam defuncti quoad usum bonorum ab ipso relictorum, ita contrahit eandem obligationem circa hæc bona, quam habuit ipse defunctus. *Card. de Lugo de just. & jur. disp. 23. sect. 6. n. 102. Sanch. Consil. mor. L. 2. c. 2. dub. 54. n. 3. Clericat. de pœnit. decis. 10. n. 22. C. B.*

CASUS LI. Beneficiatus quidam heri omisit recitationem sui Officii; ut autem se eximat ab obligatione restituendi, hodie bis recitat.

R. Non evadit obligationem restituendi: in Bulla enim Pii V. expresse habetur, eum non gaudere fructibus Beneficii, qui non recitat officium præscripto tempore. C. B.

CASUS. LII. Beneficiatus quidam frequenter obligationem recitandi divinum Officium devolvit in alium, per hoc se non peccare ratus; quia semper partem reddituum correspondentem iis diebus, quibus omittit Officium, relinquit alteri, qui ipsius loco recitat.

R. Fallitur hic Beneficiatus; quia obligatio recitandi Officium in Clerico Beneficiato est personalis, nasciturque ex ipso Beneficio, ita ut fructus restituere teneatur, qui huic obligationi non satisfacit. Et hinc Beneficiatus iste peccavit transgrediendo præceptum, vi cujus ipsi personaliter imposita erat stricta obligatio. Non autem in casu proposito tenetur amplius ad ullam restitutionem; quia pœnam suæ culpæ correspondentem jam solvit C. B.

CASUS LIII. Clericus quidam possidet Beneficium, cujus redditus adeo sunt tenues, ut non sufficiant ad suam sustentationem. Teneturne nihilominus recitare Officium?

R. Tenetur; quia obligatio recitandi Officium divinum Beneficiatis imponitur generaliter absque ulla distinctione inter Beneficium pingue & tenue. *Cap. ultim. de rescript. in 6. in Conc. Later. sub. Leone X. sess. 9. in Const. S. Pii V. C. B.*

CA-

CASUS LIV. Petrus natu major familæ in juvenili adhuc ætate recipit Beneficium admodum pingue cum intentione illud resignandi cuidam fratrum suorum pueritiam nondum egresso, dum ipse Petrus contracturus est matrimonium, prout actu fovet hanc intentionem. An non peccat graviter?

R. Si Beneficium est simplex, & non adstrictum Ordini sacro, Petrusque id acceptando habuit intentionem omnibus suis obligationibus satisfaciendi, saltem graviter non peccat: licet enim fraus quædam concurrerit, non video tamen, quo jure Petrus obligetur ad hoc, ut habeat intentionem perseverandi in statu Ecclesiastico, cum potius ex permissione juris possit contrahere matrimonium. Verum si Beneficio annexæ sunt obligationes & functiones ordinem sacrum requirentes, graviter peccat Petrus; quia qui recipit ministerium, omni sollicitudine conari debet, ut ad illud implendum sese reddat habilem. Si igitur Petrus acceptando Beneficium Ordini sacro adstrictum non solum non habuit animum illum Ordinem recipiendi, sed positivam intentionem Beneficium fratri suo cedendi, postquam per tempus aliquod eo fruius est, a peccato gravi excusari nullatenus poterit. *Sotus L. 10. de just. q. 5. a. 6. Tolet. L. 5. c. 5. n. 5. Sanch. L. 7. de matr. disp. 45. n. 14. & seq. C. B.*

NOTA. Hæc responsio non bene coincidit cum respons. ad. Cas. 45. & vera non est quoad primam partem. Decipitur enim Ecclesia graviter in re gravi, si quis recipiat pingue Beneficium, quantumvis simplex, & liberum a requisito Sacrorum Ordinum, non solum absque animo clericandi, sed etiam absque animo deliberandi de perseverantia in Statu Clericali, imo cum positiva contraria intentione nunquam clericandi. Si Ecclesia nosset hunc animum, certe nec vellet nec posset tam indigno conferre Beneficium.

Vide Beneficiatus. Collatio Beneficii. Confidentialia. Devolutio. Officium Breviarii. Patronus. Permutatio. Renunciatio. Resignatio. Simonia. Transactio. Cas. 3.

BLASPHEMIA.

1. Blasphemia generaliter sumpta est injuriosa in Deum locutio; & committitur exterius ore, & interius corde. In duas species dividitur Blasphemia; altera immediata, quæ Deum in se ipso artingit; & altera mediata, quæ attingit Sanctos. Deum ipsum directe attingit, quando illi tribuitur, quod ei convenire non potest, aut illi denegatur, quod ei proprium est. Blasphemia aliquando directe afficit unam

tan-

tantum ex personis SS. Trinitatis : sic contra Patrem blasphematur ex passione & iracundia, contra Filium ex ignorantia, contra Spiritum S. ex malitia. Alia est Blasphemia, quæ vocatur *imprecativa*, quæ malum aliquod Deo (vel Deo & ejus creaturæ simul) desideratur, quales sunt Blasphemie damnatorum : & alia, quæ dicitur *dehonestativa*, qua nimirum dehonestantur sacra corporis Christi membra ; & hoc crimen admittunt, qui jurant per mortem, per caput, aut quodvis aliud Christi membrum.

2. Omnis Blasphemia cum deliberatione prolata est peccatum mortale. In Gallia Blasphemi non quidem plectuntur poena capitis ; infliguntur tamen ipsis aliæ poenæ probrofilimæ.

CASUS I. Proclus Parochus excipit confessionem cujusdam parochiani, qui se accusat, quod per impatientiam in quodam vehementi dolore dixerit, se a Deo tractari injuste. Hinc Parochus eum reprehendit tanquam reum magnæ Blasphemie : poenitens autem respondet, se tantum commisisse peccatum impatientiæ.

R. Bene egit Parochus : vere enim parochianus commisit Blasphemiam. *Pontas.*

CASUS II. Hermocrates miles a quatuor aut quinque jam annis adeo est assuetus Blasphemiis, ut sæpe eas proferat sine ulla deliberatione & attentione.

R. Si Hermocrates non serio allaboret ad destruemdam hanc execrabilem blasphemandi consuetudinem per veram poenitentiam, toties peccat mortaliter, quoties blasphemat. Si vero serio allaboret ad sui conversionem & emendationem, Blasphemie sine ulla deliberatione excidentis ad peccatum saltem mortale ipsi imputari non possunt. *Pontas.*

CASUS III. Titius atrocibus calumniis exagitatus a Petro, dicit aliquando cum plena deliberatione ac reflexione : *Deum justum haud esse crediderim, nisi puniat Petrum has mihi calumnias inferentem.* Potestne absolvi a Confessario ordinario ?

R. Potest absolvi ; eoquod verba ista hæresin non sapiant, & in ore Titii nil aliud sonent, nisi : spero, Deum puniturum hunc calumniatorem, cum sciam, eum esse justum. Potest tamen hæc locutio cenferi blasphematoria, quia videtur Deo præscribere modum agendi, eumque reprehendere, nisi sic agat ; reservata tamen non est. C. B.

NOTA. Locutio Titii est indubitato Blasphemia, aut, si in animo ita sentiat, ut verba sonant, omnino hæretica.

CASUS IV. Titius qualibet de causa statim jurat absque ulla consideratione aut attentione, num verum, num falsum juret.

R. Non peccat graviter, saltem non semper, quoties sic jurat ; quia hæc juramenta tantum sunt materialia, quæ Titius profert ex habitu quodam absque intentione jurandi. *Girib. de jure c. 1. dub. 3. n. 21.* Confessarius tamen sincerum adhortetur, ut pravum hunc habitum deponat ; imo quandoque etiam absolutionem ipsi deneget, donec emendatum deprehendat. C. B.

NOTA. Hæc responsio non est bona ; nec convenit cum principiis CASU I. datis. Confessarius pro eradicanda prava consuetudine ipsi injungat poenitentias conditionatas v. g. orationem, vel Eleemolynam, viribus poenitentis proportionatas pro quolibet casu lapsus.

CASUS V. Homo plebeius pauperrimus in confessione se accusat, quod ex motu impatientiæ dixerit, divinæ providentiæ curæ non esse familiam suam. Confessarius his auditis absque absolutione remittit eum ad præditos potestate Confessarios.

R. Confessarius male fecit ; quia, ubi cum plebeis agendum, qui regulariter loquendo nesciunt discernere, quid distet æra lupinis, varia examinanda sunt : sic in hoc casu, priusquam poenitentem sine absolutione remisisset, Confessarius quærere debuisset, num hanc Blasphemiam emisisset in subito dolore animi ex mero motu impatientiæ ; tunc enim sicut non peccavit graviter (ex malitia plene deliberata) ita non incurrit casum reservatum. Dein etfi peccasset graviter, Confessarius adhuc indagare debet, utrum vere in corde crederit, Deum nullam suorum providentiam habere ; & supposito hoc frustra eum ad Poenitentiariorum misit, qui ipsimet eum absolvere non potuerunt, utpote in hæresin formalem delapsus. Denique si revera incurrit iste plebeius casum Blasphemie hæreticalis, Confessario examinandum fuisset, utrum non interim absolvere eum possit indirecte donec nimirum licentiam obtineat eum directe absolvendi. Hinc omnibus consideratis male ministerio suo defunctus est Confessarius. In similibus consulenda est disciplina locorum, quæ fors alicubi viget, ut juxta receptam consuetudinem liceat absolvere a peccato simpliciter ac absolute, a censura autem sub conditione, ut proxime adeatur Superior pro ulteriori absolutione. *Cas. Bon.*

NOTA. Etiamfi mentaliter sensisset, Deum non esse providum; eusa tamen nemo ejusmodi verba ex ira vel moerore prolata recipiat pro contestatione pertinaci erroris hæreticalis, non censenda sunt referata Sedi Apostolicæ.

BONA ECCLESIASTICA.

CASUS I. Potestne Beneficiatus consanguineis suis largiri, quod parcius vivendo ex sui Beneficii redditibus cumularit?

R. Non potest, nisi sint pauperes: si non tales, tenentur, si quidpiam acceperunt, id restituere Ecclesiæ Beneficii, aut erogare in pauperes. *Fromageau.*

CASUS II. Beneficiatus potestne donare suis consanguineis partem reddituum suorum ad eos sublevandos, dum sunt nobiies, & tamen reputantur pauperes? Potestne quis contrahere matrimonium in spem ejusmodi donationum?

R. Extra casum paupertatis nunquam licet consanguineos participes reddere reddituum Beneficialium. *De Lamet.*

CASUS III. Episcopus quidam plura possidens Beneficia, & duas pensiones recipiens ex aliis Beneficiis potestne pro pauperibus Episcopatus sui applicare eleemosynas, quas erogare deberet in locis, ubi sita sunt Beneficia ipsius?

R. Episcopus iste scire debet, quidnam sibi ex redditibus suis necessarium sit ad onera Beneficiorum explenda, & ad honestam sustentationem; ac dein, quid his subductis remaneat superfluum. De bonis suis patrimonialibus disponere potest, prout voluerit, ut & de bonis quasi patrimonialibus provenientibus a servitio, quod Episcopus aut alius Beneficiatus in peculiaribus occasionibus præstat, ut in deputacionibus aut aliis negotiis, quæ a Beneficio sejuncta sunt, & independentia. Verum non est dominus patrimonii pauperum, id est, suorum superfluum ex redditibus Beneficialibus. Ordo autem in distributione superfluum hic servandus: 1. Potest propinquos suos pauperes aliis præferre, si intra terminos Beneficiorum non existant, qui graviore egestate premantur. 2. Aliis præferendi sunt pauperes eorum locorum, ubi Beneficia existunt. 3. Si in locis Beneficiorum non reperiantur pauperes, superflua distribui debent pauperibus aliorum locorum. 4. In defectu pauperum superflua conservari possunt, ut ex iis piæ fundationes aut pensiones instituantur. *Fromageau.*

CASUS IV. Quænam regula servanda circa expensas faciendas Clerico haud vulgaris conditionis, qui præter bona Ecclesiastica nihil possidet? potestne succurrere fratribus & sororibus patrimonio destitutis, aut sustentare matrem suam pro exigentia conditionis?

R. Talis Clericus in his sese conformare debet judicio viri pii & sapientis, qui notitiam habet de familia Beneficiati, de meritis ipsius, & de redditibus Beneficii. Fratribus & sororibus non plus dandum, quam ut vitam juxta conditionem sui status honeste ducere possint; quod idem & de matre dicendum. *Fromageau.*

CASUS V. Episcopus quidam testamentum condidit, & de rebus suis disposuit in favorem pauperum, & cujusdam collegii Canoniorum Regularium, cui gravia admodum imposuit onera. An nihil ex bonis relictis tribuendum consanguineis Episcopi?

R. Non potest ipsis quidpiam tribui. Nihilominus ad reddendam vexam executores testamenti possent ipsis assignare bona patrimonialia, quæ reliquit Episcopus. *De Lamet.*

NOTA. Executoribus non licet evertere testamentum piæ. Si reddenda vexa iniqui iudicis, adiant alia media tuendi testamenti, quam jactatio totius patrimonii.

CASUS VI. Religiosus Beneficiatus potestne ex redditibus suis succurrere consanguineis, testari, aut legare?

R. Nec Religiosus, nec quivis alius Beneficiatus potest ex redditibus Beneficii opulari consanguineis, nisi sint pauperes. Potest tamen ex iis, quæ parcius vivendo collegit, fundare seminarium aut hospitale; dummodo id exequatur adhuc in vita. *De Lamet.*

NOTA. Loquitur author de Religioso habente Beneficium Sæculare. Cum enim bona ejusmodi non sint incorporata monasterio, & Beneficiatus non sit Dominus sed tantum administrator fructuum Beneficii, non habet locum illa regula: Quidquid Religiosus acquirit, monasterio acquirit.

BONA TEMPORALIA.

CASUS I. Potestne filius, cujus mater dubitat, num eum ex suo marito conceperit, frui stante hoc dubio donatione sibi facta a fratre mariti, qui eum pro suo nepote habet? num & mater post mortem filii hac ipsa donatione gaudere potest?

R. Tam filius quam mater post mortem filii ea gaudere possunt: Bene tamen aget mater, si ante mortem suam rem donatam reddiderit hæredibus donantis, licet ad hoc non teneatur. *Fromageau.*

NOTA. Interest scire; an mater iudicet; probabilius esse, prolem esse ex suo, vel alieno viro? vel utrum pro neutra parte habeat graviolem rationem? In primo casu obliganda est ad refundendam partem legitimæ solius nullam, in secundo ad majorem, in tertio ad dimidiam, detractis tamen expensis pro educatione.

CASUS II. Dux Lotharingæ anno 1630. cuidam nobili vendidit bona quædam allodialia ea conditione, ut rehui non possint pro summa 17000. florenorum, quam ipsi debebat. Hæc ipsa bona anno 1649. fuerunt denuo vendita Carthusianis Nanceyensibus pro summa 7000. florenorum ea conditione, ut, si Princeps per absolutam potentiam revocaret hæc bona absque restitutione summæ, quam in eorum emptionem expendissent, venditor ad evictionem teneretur, aut ad restitutionem summæ acceptæ. Anno 1661. Princeps actu edictum edidit, quo ad Cameram suam revocat omnia bona, quæ a centum abhinc annis fuerunt abalienata, & dein bona supradicta carthusianis donat pro augmentatione fundationis, simul nullam declarando omnem aliam donationem, alienationem, aut quæcumque conventionem circa hæc bona factam. Carthusiani ab eo tempore hæc bona semper possederunt: oritur autem dubium, num ea possessio fuerit bonæ fidei, cum Princeps revocaverit hæc bona, quin nobili, qui ea illis vendidit, restituerit summam, pro qua nobilis a Principe illa bona emerat.

R. Censetur, Carthusianos obligari ad solvendum Nobili, quod ipsi adhuc debebatur, dum unio bonorum ad cameram Principis fuit facta. Promissio indemnitas facta ipsis a Nobili illo tunc solum creditur locum habitura, si per revocationem Principis aliquod ipsis damnum fuisset illatum. Cum vero non solum nullum damnum, sed commodum ex ea revocatione tulerint Carthusiani, absque iniuria non possunt aut repetere, quæ Nobili jam soluta fuerunt, aut denegare, quæ adhuc ipsi solvenda restant. *De Lamet.*

BREVE POENITENTIARÆ.

CASUS I. Titius obtinet ex Pœnitentiaria facultatem sibi pro libitu eligendi virum discretum, qui dispenset cum eo in impedimento dirimente matrimonii in facie Ecclesiæ jam

jam contracti. In hunc finem adit suum Parochum; quem autem cum in confessione nimis severum deprehendisset, quærit alium mitiorem, qui etiam dispensationem obtentam executus est. Potuitne Titius eligere hunc secundum Confessarium?

R. Potuit; quia Breve nihil roboris amittit ex eo, quod ab alio Confessario fuerit resignatum, & ab alio executioni datum. Cum enim hæc dispensatio tantum concessa sit pro foro interno, etiam executionem ejusdem ex intentione Majoris Pœnitentarii secundum formam confessionis sacramentalis fieri posse necesse est: sicut autem pœnitens inchoata confessione coram Confessario, quem plus justo rigidum reperit, adire potest alium non ita rigidum; sic eodem modo sentiendum est in casu proposito. *Rosig. de matr. cont. 15. prænot. 25. Gobat. de matr. tr. 5. c. 37. n. 157. C. B.*

NOTA. Ista facultas variandi pro libitu non potest esse conformis intentioni Summi Pœnitentarii. Variationi solum locus est, ubi prior Confessarius imponit pœnitentiam vel conditionem viribus certo improporionatam.

CASUS II. Supradictum Breve continet inter alia hæc verba: *ad evitanda scandala.* Dubitatur, in quo sensu accipienda sint.

R. Hæc verba denotant, quod concessa dispensatio impedire velit detractiones, temeraria judicia &c., quibus ansam præbitura foret separatio. C. B.

CASUS III. In supradicto Brevi legitur etiam: *dummodo impedimentum sit occultum. Et separatio fieri non possit absque scandalo.* Censeturne impedimentum adhuc occultum, si id sciant tres personæ?

R. Regulariter loquendo censetur adhuc esse occultum; quia occultum, prout hic terminus sumitur a Pœnitentiaria, est id, quod aut nemo scit, aut tam pauci, ut res nec sit publica, nec notoria notoreitate juris aut facti; quod verum est in casu, quo tres solum personæ in tota Parochia sciunt impedimentum. Dicitur: *regulariter loquendo;* quia concurrere posset circumstantia, ut res etiam tribus tantum personis nota brevi fiat publica; & tunc haberi deberet pro jam publica, si non actu, saltem proxime. C. B.

CASUS IV. Quid hæc sibi vult clausula: *dummodo separatio fieri non possit absque scandalo?*

R. Dicere vult, expositionem fore falsam, & consequenter dispensationem nullam, si separatio fieri posset, quin ulla proximo præberetur occasio scandali. C. B.

CASUS V. Supradictum Breve vult, ut Titius in posterum evitet occasionem peccandi cum Bertha sorore Franciscæ sponsæ suæ. Cum autem Bertha in eadem adhuc cum Titio domo commoretur, quaeritur, num Confessarius exequi possit dispensationem?

R. Aut Titius ad evitandum cum Bertha peccatum media adeo efficacia, ut occasio non amplius sit proxima, adhibuit, aut non? si primum, Confessarius potest exequi dispensationem: si secundum, examinandum adhuc est, utrum hæc cohabitatio sit voluntaria, nec ne: si est voluntaria, Titius privilegio dispensationis gaudere non potest, donec Bertham domo expulerit: si est involuntaria, Confessarius, quem in ejusmodi materiis severum esse expedit, Titio præscribat vitæ regulas ad ipsum a peccato abstrahendum idoneas, ut sic occasio ex proxima fiat remota; quibus nisi exacte se conformet Titius, dispensationem non impetret. *Navarr. de execut. litt. sacr. poenit. C. B.*

CASUS VI. In supradicto Brevi legitur insuper: *postquam Titius sacramentaliter confessus fuerit. Si Titius peccati mortalis sibi conscius non foret, & simpliciter diceret: ab ultima mea confessione nullum commisi peccatum; gauderetne privilegio dispensationis?*

R. Non gauderet; quia, cum Ecclesia non teneatur dispensare Titio in impedimento matrimonii dirimente, ea ipsi sacramentalem confessionem imponere potest, prout actu imponit, si petitam dispensationem obtinere velit. Hinc sacramentalis confessio in hoc casu est conditio necessario requisita, ita, ut ea non impleta nulla sit dispensatio. C. B.

CASUS VII. Foretne valida dispensatio, si Titius sacerdoti sibi delecto confessionem deponeret sacrilegam?

R. Si confessio Titii est sacrilega ex defectu doloris, aut reticentia peccati nullam habentis relationem ad dispensationem, valet dispensatio. Si vero confessio foret sacrilega, eo quod se non accusaverit de re directe respiciente impedimentum, de quo agitur, nulla esset dispensatio. *Rosignol. Gobat, & alii. C. B.*

NOTA. Hæc responsio pertinet ad laxa principia probabilistarum anteriorum ad damnationem propositionis afferentis: satisfieri præcepto Ecclesiæ per communionem Sacrilegam.

CASUS VIII. Supradictum Breve concedit Confessario specialiter delecto potestatem absolvendi Titium a crimine incestus in primo gradu. Posito autem, quod Titius nolit gaudere privilegio dispensationis, potestne quisvis alius Confessarius ordinarius eum absolvere?

R. Non potest; quia cessante causa finali delegationis cessat etiam effectus, qui ex ea sequi debet. *Cap. si pauper. de præb. in 6. C. B.*

NOTA. Incestus occultus non est casus Papæ reservatus; publicus autem est solum in nonnullis Dioecesibus reservatus.

CASUS IX. Si executio dispensationis ad sex menses differretur, num simplex Confessarius absolvere posset ab aliis incestibus interea commissis?

R. Si ex legitimo impedimento orta est hæc dilatio, simplex Confessarius poterit absolvere. Si vero non nisi fraus aut mala fides hujus dilationis causa existit non poterit absolvere. *Lugo de poenit. disp. 20. sect. 8. n. 126. C. B.*

CASUS X. Ponamus, quod executio dispensationis differatur ad aliquot annos, & Titius nullum interea novum incestum commiserit. Foretne adhuc valida dispensatio?

R. Foret valida. *Lugo loco cit. C. B.*

CASUS XI. Supradictum Breve continet has duas clausulas: *Postquam Titio imposita fuerit salutaris poenitentia pro incestu commisso, & alia, quæ Confessario videbitur injungenda.* Quoad primam clausulam quaeritur, quænam in praxi poenitentia injungenda sit Titio.

R. Ut imponatur Titio proportionata pro peccato poenitentia, considerare oportet circumstantias conditionis ipsius, ætatis, virium, fortunarum: poenitentia enim, quæ proportionata foret homini cuidam juveni, robusto, & admodum diviti, male imponeretur homini plebeio decrepito, infirmo & pauperi. Hinc si Titius est homo vulgaris conditionis, juvenis, validus viribus, sed pauper, injungi ipsi posset, ut per trimestre quotidie quindecies recitet *Pater & Ave* expansis brachiis. Si est juvenis, robustus & admodum dives, imponendum ipsi esset, ut per aliquot menses qualibet septimana jejuset & proportionatam facultatibus suis elemosynam eroget. Si est senex, pauper & debilis, fortasse sufficeret ipsi injungere, ut per tres menses ter aut quater in septimana recitet rosarium. Et sic de reliquis. *Navarr. Gobat. de matrim. tract. 5. sect. 4. c. 37. C. B.*

NOTA. Plebeis hominibus die feriali laborantibus rectius in annum vel in aliud longum tempus imponitur oratio quotidiana brevis, sed pro diebus Dominicis & festis oratio vel lectio pomeridiana productior v. g. per horam, vel semthoram, quando non incidit impedimentum.

CASUS XII. Quid sibi vult altera clausula?

R. Vult, ut, si pœnitens præter incestum confiteatur etiam alia peccata, Confessarius præter pœnitentiam pro incestu ipsi injungat etiam pœnitentiam pro reliquis peccatis. C. B.

CASUS XIII. In supradicto Brevi sub pœna excommunicationis præcipitur, ut id dilaceretur. An satis est, si illud comburatur, aut sigillum abripiatur, aut per medium discerpatur, ita tamen, ut quilibet facili negotio illud adhuc legere possit?

R. Satis est; quia finis, quem Pœnitentiarius habuit apponendo hanc clausulam, est impedire, ne literæ istæ, seu Breve, servire possint pro foro externo. Jam autem, sive dematur sigillum, sive per medium discerpantur, multo magis si comburantur, semper literæ redduntur inutiles. Et consequenter satisfit intentioni Legislatoris. *La Croix & alii Doctores.* C. B.

CASUS XIV. Confessarius dispensatione executioni data Breve nec dilacerat, nec comburit, nec demit sigillum. An tamen semper subsistit dispensatio?

R. Semper subsistit. C. B.

BREVE REGIUM & BREVE-TARIUS.

1. Intelligitur hic per *Breve* expeditio gratiæ factæ a Rege pro obtinendo Beneficio; & hinc vocatur *Breve nominationis*. Qui ejusmodi Breve obtinet, dicitur *Brevetarius*.

2. Rex nunquam concedit tale Breve, nisi Beneficium actu vacet; & ideo in libello supplici, qui Regi offertur, debet exprimi nomen postremi Titularis.

3. Per Breve Episcopatus non eo ipso conceditur jus conferendi Beneficia ab eo dependentia: ea enim, dum vacant, conferre penes Regem est, exceptis Parochiis.

4. Possessio triennalis excludit omne Breve datum jure Regali. Brevia Coadjutoriæ non nisi rarissime conceduntur pro Beneficiis in Commendam.

5. Rex

5. Rex non concedit ullum Breve pro Abbatiis, aut Prioratibus Monialium, nisi Abbatisa aut Priorissa resignare velit; quo in casu resignanti assignanda est pensio ad summum 150. florenorum.

6. Omne Breve a Rege concessum pro Beneficio debet esse subscriptum a quodam Secretario Status, & insertum registro Secretarii, qui eo mense obit servitium.

7. Datur duplex genus Brevium particularium; unum ob felix regiminis initium; & alterum ob juramentum fidelitatis: neutrum admodum antiquum est, cum in Concordatis eorum non fiat mentio. Jus Regis quoad primum se extendit ad solas præbendas exceptis dignitatibus Ecclesiarum Cathedralium: Alterum, per quod Rex confert præbendam primo vacantem, postquam Episcopus juramentum fidelitatis præstitit, tantum fundatur in literis patentibus, numeraturque hodie inter gratias approbatas in Regno.

8. Brevia ista Regia nunquam continent decretum irritans, sed tantum commendationem a Rege factam Episcopo in favorem illius, cui tale Breve concessum est: & hinc Provisiones Episcopi factæ ante requisitionem Brevetarii, sunt validæ; & id solum consequitur Brevetarius, ut Episcopus ei conferre teneatur præbendam primo vacantem, aut ad dies vitæ assignare pensionem ejusdem proventus cujus est Beneficium.

CASUS. Religiosus quidam Præmonstratensis strictioris observantiæ vi pacis Riswicensis obtinuit Bullas, ut regularem disciplinam in Abbatia quadam sui Ordinis conservet. Estne hæc provisio legitima?

R. Est legitima, & jure Religiosus iste omnes functiones exercet. Sæcularis autem, qui virtute solius Brevis Regii redditus hujus Abbatiae perciperet, nullum ad id jus haberet: hinc coram Deo tali examinandum, an non in conscientia teneatur omnia restituere, quæ percepit, cum ea absque titulo perceperit. *Fromageau.*

BREVIARIUM.

CASUS I. Beneficiatus tenue tantum possidens Beneficium teneturne recitare Breviarium?

R. Tenetur; & licet Romæ possit obtineri dispensatio, quæ alias non nisi raro ac ægre admodum conceditur, pii tamen ac fervidi Clerici non est eam petere, ne quidem studiorum causa, *De Lamet.*

L 5

CA-